ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Φεβρουαρίου 2006

για τη θέσπιση του προγράμματος εργασίας σχετικά με το οικολογικό σήμα της Κοινότητας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/402/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1980/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, περί αναθεωρημένου κοινοτικού συστήματος απονομής οικολογικού σήματος [1], και ιδίως το άρθρο 5,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1980/2000 προβλέπει ότι η Επιτροπή διαμορφώνει πρόγραμμα εργασίας για το οικολογικό σήμα της Κοινότητας.

(2) Το πρόγραμμα εργασίας επιβάλλεται να περιλαμβάνει στρατηγική για την ανάπτυξη του συστήματος, η οποία να καθορίζει στόχους για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και τη διείσδυση στην αγορά, μη εξαντλητικό κατάλογο των κατηγοριών προϊόντων για τις οποίες θα αναληφθεί κοινοτική δράση κατά προτεραιότητα και σχέδια για το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ του κοινοτικού συστήματος και άλλων συστημάτων των κρατών μελών για την απονομή οικολογικών σημάτων.

(3) Επιπλέον το πρόγραμμα εργασίας πρέπει να προβλέπει τα μέτρα εφαρμογής της στρατηγικής και να περιλαμβάνει το σχέδιο χρηματοδότησης του συστήματος.

(4) Το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας θα πρέπει να συνταχθεί βάσει της πείρας που αποκομίσθηκε κατά την εφαρμογή του πρώτου προγράμματος εργασίας για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας [2].

(5) Το πρόγραμμα εργασίας επιβάλλεται να αναθεωρείται περιοδικά.

(6) Τα μέτρα που προβλέπει η παρούσα απόφαση συμφωνούν με τη γνώμη της επιτροπής που συγκροτήθηκε δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2005 έως 31 Δεκεμβρίου 2007, ως αυτό περιγράφεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Η επανεξέταση του σχεδίου εργασίας θα αρχίσει πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2007.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 9ης Φεβρουαρίου 2006.

Για την Επιτροπή
Stravros DIMAS
Μέλος της Επιτροπής

[1] ΕΕ L 237 της 21.9.2000, σ. 1.

[2] ΕΕ L 7 της 11.1.2002, σ. 28.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας καθιερώθηκε το 1992 με σκοπό να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις ώστε να αναπτύξουν εμπορικά αγαθά και υπηρεσίες με μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις καθόλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς και για να παρασχεθούν στους καταναλωτές καλύτερες πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο που έχουν στο περιβάλλον τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες.

Το σύστημα για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας αποτελεί μέρος ευρύτερης στρατηγικής που αποσκοπεί στην προαγωγή της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης. Ο εν λόγω στόχος είναι δυνατόν να επιτευχθεί εντός «πλαισίου για μια ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων με άξονα τον κύκλο ζωής τους», όπως αναφέρεται στο Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον (6ΠΔΠ). Καθοριστικοί στόχοι είναι να εξασφαλιστεί υψηλού επιπέδου προστασία και να διαρραγεί ο σύνδεσμος μεταξύ περιβαλλοντικών πιέσεων και οικονομικής ανάπτυξης, αναπτύσσοντας τοιουτοτρόπως δραστηριότητες στο πλαίσιο της στρατηγικής που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Ένωση στη Λισσαβόνα σχετικά με την οικονομική και κοινωνική ανανέωση (2000) [1] καθώς και τη στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη (Γκότεμπουργκ, 2001) [2].

Η ανακοίνωση για την Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων [3] (ΟΠΠ) προτείνει νέα στρατηγική για την ενίσχυση και την επανεστίαση των περιβαλλοντικών πολιτικών που σχετίζονται με προϊόντα καθώς και την ανάπτυξη της αγοράς οικολογικότερων προϊόντων. Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας είναι ένα από τα μέσα που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη του ως άνω στόχου. Στο σύστημα της απονομής του οικολογικού σήματος περιέχονται σοβαρές πληροφορίες και έχει συγκεντρωθεί αξιόλογη πείρα όσον αφορά την πολιτική προϊόντων βάσει της συνολικής θεώρησης του κύκλου ζωής τους· ανάλογα στοιχεία επιβάλλεται να διατεθούν σε όσους συμβάλλουν στην περαιτέρω διαμόρφωση της προσέγγισης που αφορά την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων.

Στο πλαίσιο της στροφής προς την αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή, οι νέες οδηγίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων [4], που προβλέπουν την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής μέριμνας στις δημόσιες συμβάσεις και το προσφάτως δημοσιευθέν εγχειρίδιο για τη σύναψη περιβαλλοντικών («πράσινων») δημοσίων συμβάσεων, προσφέρουν νέες ευκαιρίες για το οικολογικό σήμα της Κοινότητας. Μολονότι οι αγοραστές του δημοσίου ενδέχεται να μην ζητούν ρητώς προϊόντα και υπηρεσίες που να φέρουν το οικολογικό σήμα της Κοινότητας στους διαγωνισμούς τους, οι νέες οδηγίες προσφέρουν ευκαιρίες να χρησιμοποιηθούν τα κριτήρια που ορίζει το σύστημα — ή ισοδύναμα προς αυτά — κατά τον καθορισμό απαιτήσεων για συγκεκριμένες επιδόσεις ή περιβαλλοντική λειτουργικότητα. Τοιουτοτρόπως αναμένεται να ενθαρρυνθούν οι δημόσιες αρχές να λάβουν την απαραίτητη πολιτική απόφαση ώστε να καταστούν οικολογικότερες οι αγορές τους μέσω του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και των κριτηρίων του ή άλλων ισοδύναμων συστημάτων, εξασφαλίζοντας ισχυρή βάση όσον αφορά τις παρεχόμενες πληροφορίες για τα προϊόντα.

Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας σχετίζεται επίσης με ευρύ φάσμα μέσων που αποσκοπούν στην καθαρότερη παραγωγή, την ανάπτυξη και τη χρήση περιβαλλοντικών τεχνολογιών. Οι δομές του, οι διαδικασίες και οι αντίστοιχες γνώσεις θεωρούνται ως σοβαρή αφετηρία για τη μελέτη των μέτρων εφαρμογής της προτεινόμενης οδηγίας σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό των προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια. Ένας τομέας δραστηριοτήτων στον οποίο επιβάλλεται να αποδοθεί προτεραιότητα βάσει του Προγράμματος Δράσης για τις Περιβαλλοντικές Τεχνολογίες (ΕΤΑΡ-ΠΔΠΤ), ήτοι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή στόχων για τις επιδόσεις, περιλαμβάνει τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ της έννοιας των επιδιωκόμενων επιδόσεων και των περιβαλλοντικών επιδόσεων των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών που καλύπτονται από πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το οικολογικό σήμα της Κοινότητας.

Η διεύρυνση με 10 νέα κράτη μέλη, τον Μάιο του 2004, δημιούργησε νέες συνθήκες για την ανάπτυξη του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, καθώς και για τη συμβολή στην επικοινωνία και την ευαισθητοποίηση όσον αφορά το περιβάλλον. Ένα σαφές πανευρωπαϊκό οικολογικό σύστημα όπως το «Λουλούδι» (ή «Άνθος») θα μπορούσε να διευκολύνει κατά πολύ τους καταναλωτές να προβαίνουν σε οικολογικές αγορές ανά την Ευρώπη και παράλληλα να κατανοήσουν καλύτερα τις σημάνσεις τύπου Ι.

Τα καλοσχεδιασμένα συστήματα περιβαλλοντικής σήμανσης τα οποία βασίζονται στην αγορά θα παραμείνουν ιδιαίτερα ελκυστικά για τους καταναλωτές, λόγω της αμεσότητας και απλότητάς τους, καθώς και επειδή εξασφαλίζουν καλύτερες και πιο προσπελάσιμες πληροφορίες στους πολίτες όσον αφορά το περιβάλλον. Επιπλέον, διευκολύνουν τις επιχειρήσεις, επειδή λειτουργούν ως μηχανισμοί βελτίωσης των προϊόντων που συνεπάγονται πλεονεκτήματα ως προς την εμπορική διακίνηση στα σημεία πώλησης, εφόσον έχουν αναπτυχθεί σε συνεργασία με τους παραγωγούς και έχουν λογικό κόστος για τις επιχειρήσεις.

Είναι σαφές ότι το οικολογικό σήμα της Κοινότητας δεν έχει, επί του παρόντος, επιτύχει ικανοποιητική διείσδυση στην αγορά. Σήμερα η κατάσταση είναι καλύτερη διότι διευρύνεται συνεχώς το φάσμα των κατηγοριών προϊόντων (τόσο όσον αφορά τα εμπορικά αγαθά, όσο και τις υπηρεσίες) ενώ εμφανίζονται συνεχώς νέες εφαρμογές. Εντούτοις είναι σαφές ότι το σύστημα επιβάλλεται να αναθεωρηθεί για να πετύχει σωστά τους αρχικούς του στόχους και ιδίως για να υιοθετηθεί ενεργώς εκ μέρους του επιχειρηματικού κόσμου. Ενόψει της αναθεώρησης του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος της Κοινότητας εκπονείται μελέτη αξιολόγησης της συνολικής του αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Θα αξιολογηθεί η συμβολή του συστήματος στην αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή, ενώ, παράλληλα, θα διατυπωθούν προτάσεις σχετικά με το πώς, μέσω της αναθεώρησής του, θα αντιμετωπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η πρόκληση της προαγωγής της αειφόρου ανάπτυξης στην Ευρώπη, καθώς και πώς μπορεί αυτό να καταστεί εισέτι ελκυστικότερο για τους οικονομικούς φορείς και ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το παρόν πρόγραμμα εργασίας θα πρέπει να υποστηρίζει πλήρως την αξιολόγηση του συστήματος και την αναθεώρησή του, δίχως να θέτει καθ'οιονδήποτε τρόπο σε κίνδυνο τη δυνατότητα τροποποιήσεων του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος κατά την αναθεώρηση του κανονισμού.

---

(1) COM 2000/7: http://europa.eu.int/growthandjobs/key/index_en.htm.

(2) COM(2001)264 τελικό: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2001/com2001_0264en01.pdf.

(3) COM(2003) 302 τελικό: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2003/com2003_0302en01.pdf.

(4) ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1 και σ. 114.

Ως εκ τούτου, βασικός στόχος του παρόντος αναθεωρημένου προγράμματος εργασίας είναι να αξιοποιηθούν τα συμπεράσματα και η πείρα από τη λειτουργία του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος και να διαμορφωθεί το πρόγραμμα εργασίας για τα επόμενα τρία έτη, με τους εξής στόχους:

— Να καταστεί το οικολογικό σήμα της Κοινότητας πιο επιτυχημένο και αποτελεσματικό εργαλείο για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής ποιότητας αγαθών και υπηρεσιών.

— Να εστιαστεί επίσης το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας στην υποστήριξη της ήδη εκτελούμενης αξιολόγησης του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος καθώς και της επικείμενης αναθεώρησης του κανονισμού.

— Να συνεχισθούν οι καταβαλλόμενες προσπάθειες ώστε να αυξηθεί η αειφορία της κατανάλωσης και παράλληλα να εξασφαλισθεί θετική συμβολή υπέρ των πολιτικών στόχων της κοινοτικής στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη και το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον.

— Να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων που διαθέτουν υπέρ του συστήματος η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα μέλη του Συμβουλίου Οικολογικής Σήμανσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUEB) [1].

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ

2005-2007

1. **Πολιτική και στρατηγική με στόχο την αναθεώρηση του κανονισμού για την οικολογική σήμανση**

Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας συνεχίζει να αναπτύσσει και να προσαρμόζει τη μακροπρόθεσμη πολιτική και στρατηγική του. Θα πρέπει να ενταχθεί πλήρως στο διάλογο και τις εργασίες που πραγματοποιούνται για την εφαρμογή της ανακοίνωσης σχετικά με την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με άλλες νομοθετικές πράξεις που τελούν υπό προπαρασκευή, όπως η προτεινόμενη οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια (EuP), η οδηγία πλαίσιο 92/75/ΕΟΚ για τις οικιακές συσκευές και η απόφαση του Συμβουλίου για τον ενεργειακό αστέρα όσον αφορά τα είδη εξοπλισμού γραφείου, η εφαρμογή του ETAP, του Έκτου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και της κοινοτικής στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη. Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας πρέπει επίσης να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις ευρύτερες εξελίξεις της οικολογικής σήμανσης των προϊόντων, καθώς και τις σημάνσεις που αφορούν θέματα δεοντολογίας, ποιότητας και υγείας, ενώ παράλληλα επιβάλλεται να εξασφαλισθεί η δέουσα συμμετοχή των επιμέρους επιστημονικών κοινοτήτων, ώστε να βελτιωθεί περαιτέρω το επιστημονικό υπόβαθρο των οικολογικών κριτηρίων. Εξίσου σημαντικές είναι οι εξελίξεις στον τομέα των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, ιδίως σε ό,τι αφορά το κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού έλέγχου (EMAS).

Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των επιμέρους συζητήσεων και ανταλλαγών πληροφοριών, τόσο στο πλαίσιο του συστήματος, όσο και σε εξωτερικά φόρουμ, και για την προετοιμασία και τον προσανατολισμό του διαλόγου αναφορικά με το μέλλον του συστήματος, συγκροτήθηκε ενεργός ομάδα πολιτικής διαχείρισης στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος εργασίας για το οικολογικό σήμα. Η συμβολή της εν λόγω ομάδας υπήρξε πολύτιμη για τη διαμόρφωση της μελλοντικής πολιτικής και στρατηγικής του συστήματος. Αντιμετωπίσθηκαν θέματα ολοκλήρωσης με άλλες περιβαλλοντικές πολιτικές, συνέργειες με άλλα μέσα πληροφοριών και ευρύ φάσμα θεμάτων μακροπρόθεσμης πολιτικής. Παράλληλα, προσδιορίστηκαν σαφώς οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει επί του παρόντος το σύστημα και εμπλουτίσθηκε ο διάλογος με την ανάπτυξη ποικίλων ιδεών για την αξιολόγηση και την αναθεώρηση του. Οι ιδέες αυτές πρέπει να τροφοδοτήσουν τις συζητήσεις για την αναθεώρηση του συστήματος, στο πλαίσιο των οποίων θα πρέπει να αποδοθεί προτεραιότητα στις επαφές με όλους τους εμπλεκομένους.

Στόχος

Η ανάπτυξη και η προσαρμογή της μακροπρόθεσμης πολιτικής και στρατηγικής του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος, πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για το EUEB, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη αναθεώρηση του κανονισμού. Οι προαναφερόμενοι πρέπει επίσης να μεριμνήσουν ώστε να ενσωματωθεί το οικολογικό σήμα στην εξέλιξη των επιμέρους πολιτικών για την αειφόρο κατανάλωση (όπως οι IPP, EuP, οι Πράσινες Συμβάσεις του Δημοσίου, η ευρύτερη σήμανση, η μείωση της φορολογίας για τα οικολογικά προϊόντα, το ETAP, κλπ.).

Δράσεις

Το EUEB, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να αναγάγουν σε προτεραιότητα την τροφοδοσία της διαδικασίας αξιολόγησης και αναθεώρησης του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος, ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξη και την προσαρμογή της μακροπρόθεσμης πολιτικής και στρατηγικής του. Η ως άνω τροφοδοσία θα πρέπει να εξασφαλισθεί με τη μορφή συνεδριάσεων ειδικού περιεχομένου, ερευνών και αξιοποίησης της κτηθείσας τεχνογνωσίας μετά από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της μελέτης.

[1] Σημείωση: η Επιτροπή ενεργεί ως γραμματεία για το EUEB και συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητές του.

2. **Στόχοι για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και τη διείσδυση στην αγορά**

Οι στόχοι για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και τη διείσδυση στην αγορά πρέπει να καθοριστούν βάσει της αναθεώρησης του συστήματος. Εν προκειμένω πρωτίστως πρέπει να επιδιωχθεί:

α) να διευρυνθεί ο αριθμός των αγορών που θα μπορούσαν ενδεχομένως να είναι προσβάσιμες στα προϊόντα με οικολογική σήμανση, αυξάνοντας σταδιακά το φάσμα των κατηγοριών προϊόντων με οικολογική σήμανση και μεριμνώντας ώστε να καταστεί ελκυστικότερο για τους παραγωγούς·

β) εντός έκαστης των ως άνω αγορών/κατηγοριών προϊόντων, να αυξηθεί ουσιαστικά η προβολή του οικολογικού σήματος (ήτοι του αριθμού των προϊόντων με οικολογική σήμανση) που διατίθενται στην αγορά·

γ) να εξεταστούν τα συνολικά περιβαλλοντικά οφέλη του συστήματος και η συμβολή του στη βιωσιμότερη κατανάλωση·

δ) να αξιοποιηθούν περαιτέρω οι πιθανές συνέργειες μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και του EMAS.

α. **Η ανάπτυξη των κατηγοριών προϊόντων**

Επί του παρόντος έχουν θεσπιστεί κριτήρια για 23 κατηγορίες προϊόντων: πορώδες χαρτί (μεταξωτό χαρτί—χαρτί υγιεινής), πλυντήρια πιάτων, εδαφοβελτιωτικά, στρώματα κρεβατιών, βαφές και βερνίκια εσωτερικών χώρων, υποδήματα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προσωπικοί υπολογιστές, απορρυπαντικά ρούχων, απορρυπαντικά πλυντηρίων πιάτων, αντιγραφικός χάρτης, λαμπτήρες, φορητοί υπολογιστές, ψυγεία, πλυντήρια, γενικά καθαριστικά και καθαριστικά εγκαταστάσεων υγιεινής, απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων με το χέρι, τηλεοράσεις, σκληρές επικαλύψεις δαπέδου, ηλεκτρικές σκούπες, υπηρεσίες τουριστικής διαμονής, υπηρεσίες κατασκήνωσης και λιπαντικά.

Πρέπει να πληρούνται ποικίλες προϋποθέσεις για να θεωρηθεί ότι μία κατηγορία προϊόντων έχει προτεραιότητα για το οικολογικό σήμα της Κοινότητας. Στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000 απαριθμούνται ορισμένες από τις βασικές απαιτήσεις για την καταλληλότητα της οικολογικής σήμανσης. Εν προκειμένω το εκάστοτε προϊόν πρέπει να είναι σημαντικό για την εσωτερική αγορά και να διατίθεται για τελική κατανάλωση ή χρήση. Πρέπει, επίσης, να έχει σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που να θεωρείται ότι μπορεί να επηρεαστούν θετικά από τις επιλογές των καταναλωτών, ενώ παράλληλα οι κατασκευαστές και οι υπεύθυνοι για τις πωλήσεις και οι φορείς λιανικής διακίνησης πρέπει να επιθυμούν τα προϊόντα τους να φέρουν το οικολογικό σήμα.

Βάσει ενός καταλόγου αναδρομικού ελέγχου των θεμάτων που προέβλεπε το πρώτο πρόγραμμα εργασίας, πραγματοποιήθηκε μελέτη σχετικά με τις προτεραιότητες ([1]) και ο κατάλογος που προέκυψε όσον αφορά την προτεραιότητα που επιβάλλεται να αποδοθεί στις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων παρέχεται στο προσάρτημα 1. Μετά την αναθεώρηση του συστήματος, το EUEB και τα κράτη μέλη επιβάλλεται να συνεχίσουν να αναπτύσσουν τη μεθοδολογία για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων των επιμέρους κατηγοριών προϊόντων σύμφωνα με την ως άνω μελέτη και τις συστάσεις για την εκτέλεση περαιτέρω εργασιών και την επίτευξη βελτιώσεων, που περιέχονται στα αποτελέσματά της. Παράλληλα, επιβάλλεται να διευρύνουν την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών ωφελειών και των προοπτικών εμπορικής διακίνησης των υποψήφιων κατηγοριών προϊόντων. Είναι επίσης απαραίτητο να αναλυθούν περαιτέρω οι ειδικές απαιτήσεις για την αξιολόγηση του βαθμού προτεραιότητας των επιμέρους υπηρεσιών.

Η βελτιωμένη μεθοδολογία πρέπει να εξασφαλίζει την αντικειμενική διαμόρφωση των προτεραιοτήτων των κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνει δεόντως υπόψη κατά πόσον κάποιο προϊόν ή υπηρεσία έχουν σαφή σχέση με ήδη υφιστάμενες κατηγορίες προϊόντων.

Επιβάλλεται να συγκροτηθεί ειδική ομάδα διαχείρισης, η οποία να προσδιορίσει με αντικειμενικότητα και διαφάνεια τις κατηγορίες προϊόντων στις οποίες επιβάλλεται να αποδοθεί κατεξοχήν προτεραιότητα.

Ωστόσο, οι εκτελούμενες εργασίες για τη διαμόρφωση των κατηγοριών προϊόντων, δεν θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι κατηγορίες προϊόντων κατά την αναθεώρηση του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος.

Στόχος

Με βάση την αναθεώρηση του συστήματος, θα πρέπει να διαμορφωθεί δέσμη κατηγοριών προϊόντων η οποία να καλύπτει πλήρες και διαχειρίσιμο φάσμα προϊόντων που να προσελκύει τους λιανοπωλητές, τους κατασκευαστές, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και τους καταναλωτές.

Βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την ανάπτυξη κατηγοριών προϊόντων, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ομάδες προϊόντων που θεωρούνται ως οι πλέον κατάλληλες για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας.

Εντός πέντε ετών, ο αριθμός των καθιερωμένων κατηγοριών προϊόντων πρέπει να αυξηθεί σε 30 έως 35.

([1]) ΑΕΑΤ εμπιστευτικό, διαμόρφωση προτεραιοτήτων για τις νέες κατηγορίες προϊόντων του οικολογικού σήματος, έκθεση για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιβάλλοντος, Μάιος 2004.
http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/product/pg_prioritisation_en.htm.

Δράσεις

Ο κατάλογος των κατηγοριών των προϊόντων προτεραιότητας θα πρέπει να επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μετά από διαβουλεύσεις με το EUEB. Επ' ευκαιρία της αναθεώρησης έκαστης κατηγορίας προϊόντων, πρέπει να επανεξετάζεται η προτεραιότητά της από το EUEB.

Λαμβάνοντας υπόψη τη μελέτη προτεραιοτήτων που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος εργασίας, οι αρμόδιοι φορείς του EUEB επιβάλλεται να συνεχίσουν τη βελτίωση της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας για την εκτίμηση των προτεραιοτήτων, επιδιώκοντας ιδίως να αναπτύξουν κατάλληλη μέθοδο στάθμισης των «θεμάτων που άπτονται της διαμόρφωσης των προτεραιοτήτων» στην ως άνω μελέτη. Μεταξύ άλλων παραγόντων, είναι απαραίτητο να λαμβάνονται υπόψη οι επιτυχίες ή οι αποτυχίες των ήδη καθιερωμένων κατηγοριών προϊόντων, τα περιβαλλοντικά οφέλη από τις υποψήφιες κατηγορίες προϊόντων και οι ειδικές απαιτήσεις για την αξιολόγηση του βαθμού προτεραιότητας που επιβάλλεται να αποδοθεί σε διάφορες υπηρεσίες, με γνώμονα τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την υπό εκτέλεσιν αξιολόγηση του συστήματος και τις βάσει αυτών χαρασσόμενες κατευθύνσεις.

Η Επιτροπή, το EUEB και τα κράτη μέλη οφείλουν, πέραν της εκτέλεσης των απαραίτητων αναθεωρήσεων, να επιδιώκουν τη θέσπιση δύο νέων κατηγοριών προϊόντων κατ' έτος. Κατά γενικό κανόνα, η διάρκεια της εγκυρότητας των κριτηρίων για τις κατηγορίες προϊόντων θα πρέπει να είναι τέσσερα με πέντε έτη (αν και η περίοδος αυτή μπορεί να προσαρμόζεται κατά περίπτωσιν).

Επιβάλλεται να συγκροτηθεί ειδική ομάδα διαχείρισης του EUEB, η οποία να συνεδριάζει άπαξ ετησίως, με στόχο να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τις κατηγορίες προϊόντων στις οποίες επιβάλλεται να αποδοθεί μέγιστη προτεραιότητα, γνωμοδοτώντας παράλληλα σχετικά με το χρονοδιάγραμμα για τις αναθεωρήσεις των κατηγοριών προϊόντων. Η συγκεκριμένη ομάδα θα διαμορφώσει, επίσης, μεθοδολογία για το πώς θα αποφασίζεται κατά πόσον είναι επείγον να αναθεωρηθούν τα υφιστάμενα κριτήρια, βάσει των τεχνικών εξελίξεων στους αντιστοίχους τομείς.

Ωστόσο, η ανάπτυξη νέων κατηγοριών προϊόντων δεν θα πρέπει να αποβαίνει εις βάρος της ανάγκης να αφιερώνεται χρόνος και πόροι για την τροφοδότηση της διαδικασίας αναθεώρησης του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος.

β. **Διείσδυση στην αγορά, προβολή και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών**

Τέσσερις είναι οι παράμετροι βάσει των οποίων μπορεί να αξιολογηθεί η προβολή του οικολογικού σήματος:

— εταιρείες: ο αριθμός των εταιρειών στις οποίες έχει απονεμηθεί το οικολογικό σήμα

— προϊόντα: ο αριθμός των προϊόντων για τα οποία στις εν λόγω εταιρείες έχει απονεμηθεί οικολογικό σήμα

— είδη: ο αριθμός των ειδών κυκλοφορούντων προϊόντων που φέρουν το οικολογικό σήμα

— τιμές: οι εργοστασιακές τιμές πώλησης των εν λόγω ειδών

Σήμερα, (Μάιος 2005), περισσότερες από 250 επιχειρήσεις χρησιμοποιούν το οικολογικό σήμα της Κοινότητας (ενώ ήταν μόλις 87 τον Αύγουστο του 2001), για εκατοντάδες προϊόντα τους. Τα υφάσματα, οι βαφές και τα βερνίκια εσωτερικού χώρου, καθώς και οι υπηρεσίες τουριστικής διαμονής, είναι οι κατ' εξοχήν πετυχημένες κατηγορίες προϊόντων από πλευράς αριθμού αιτούντων. Η κατανομή των κατόχων του οικολογικού σήματος και των προϊόντων τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο παραμένει σχετικά ανισοβαρής, αλλά συγκριτικά με το παρελθόν εξασφαλίζει καλύτερη και πιο εξισορροπημένη κάλυψη των προϊόντων.

Ο αριθμός των ειδών που φέρουν το οικολογικό σήμα της Κοινότητας και πωλήθηκαν το 2004 υπολογίζεται σε 400 εκατ. (ενώ ήταν 54 εκατ. το 2001), με εργοστασιακή αξία περίπου 700 εκατ. EUR (συγκριτικά προς 114 εκατ. EUR το 2001).

Ωστόσο, από πλευράς πραγματικής εμπορικής διείσδυσης, τα προϊόντα που φέρουν το κοινοτικό οικολογικό σήμα εξακολουθούν να θεωρούνται ασήμαντα, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατά πολύ μικρότερο του 1 % της συνολικής αγοράς για τις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων.

Βασικός στόχος του συστήματος πρέπει να είναι να καταστεί κατά πολύ ελκυστικότερο για τους οικονομικούς παράγοντες, καθώς και να συμβάλει στη θεαματική αύξηση του αριθμού των διακινούμενων προϊόντων που φέρουν οικολογική σήμανση, ώστε να εξασφαλιστεί η προβολή του οικολογικού σήματος στην αγορά και να κλιμακωθεί ο περιβαλλοντικός του αντίκτυπος. Παράλληλα, θα πρέπει να επιδιωχθεί η συνεχής ενίσχυση της προβολής του, ώστε να επιτευχθεί η πλήρης εκμετάλλευση των θεωρητικών δυνατοτήτων που προσφέρει ως προς τη διείσδυση στην αγορά, που γενικά θεωρείται ότι κυμαίνεται μεταξύ 5 % και 25 % της συνολικής αγοράς (ανάλογα με την κατηγορία προϊόντων και την επιλεκτικότητα των αντίστοιχων κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος).

Προς τούτο, οι αρμόδιοι για το οικολογικό σήμα οργανισμοί των επιμέρους κρατών μελών πρέπει να συνεχίσουν να καθορίζουν κατηγορίες προϊόντων— στόχους σε έκαστο κράτος μέλος. Η ολοκληρωμένη στρατηγική εμπορικής διακίνησης θα μπορούσε να βελτιώσει ουσιαστικά τον προσανατολισμό των καταναλωτών και την ελκυστικότητα στην αγορά, όπως απέδειξε η επιτυχία της Εβδομάδας του Ευρωπαϊκού «Άνθους» τον Οκτώβριο του 2004.

Από την αποκομισθείσα πείρα προκύπτει ότι θα πρέπει να υιοθετηθεί ενεργητικότερη στάση όσον αφορά τη ζήτηση, ενώ από την πρόσφατη εμπειρία της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας του «Άνθους» του 2004, αποδεικνύεται ότι ικανοποιητικά αποτελέσματα μπορούν όντως να επιτευχθούν εάν συνδυαστούν στρατηγικές προσφοράς-ζήτησης.

Είναι πολύ σημαντικό να προωθηθεί η αναγνώριση του οικολογικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλα τα κράτη μέλη και να δοθούν κίνητρα στις εταιρείες για την υποβολή αιτήσεων απόκτησής του, τονίζοντας, εκ παραλλήλου, τα πρακτικά οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από αυτό.

Η ανάγκη να υπάρξει κοινή μεθοδολογία όσον αφορά τη στατιστική παρακολούθηση των καταναλωτών προέκυψε από τις εργασίες της ομάδας διαχείρισης της εμπορικής διακίνησης κατά την εφαρμογή του πρώτου προγράμματος εργασίας. Πρέπει να πραγματοποιούνται δημοσκοπήσεις για την παρακολούθηση του βαθμού αναγνώρισης και του επιπέδου ευαισθητοποίησης των καταναλωτών. Είναι σημαντικό να προωθηθεί η αναγνώριση του οικολογικού σήματος της Κοινότητας σε όλα τα κράτη μέλη, μεριμνώντας παράλληλα ώστε τα «παλιά» και τα «νέα» κράτη μέλη να ανταλλάξουν την πείρα τους όσον αφορά την εφαρμογή του οικολογικού σήματος.

Η Επιτροπή ετοιμάζει σειρά φυλλαδίων στα οποία εξηγούνται οι στόχοι και το νόημα του οικολογικού σήματος για τις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων και τα οποία θα συνοδεύουν τα προϊόντα που φέρουν το οικολογικό σήμα κατά την πώλησή τους στον καταναλωτή. Παράλληλα, έχουν εκπονηθεί πολλά φυλλάδια τα οποία έχουν ως στόχο την ενημέρωση παραγωγών και λιανοπωλητών όσον αφορά τα κριτήρια για τις σημαντικότερες πληροφορίες προϊόντων (γενικά, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, είδη υπόδησης, απορρυπαντικά πλυντηρίων, βαφές και βερνίκια). Το υλικό αυτό πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω και να διανέμεται συστηματικά από τα μέλη του EUEB.

Για να βελτιστοποιηθεί η αξιοποίηση των πόρων εμπορικής διακίνησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν με τους παραγωγούς, με στόχο να διοργανωθούν κοινές εκστρατείες υπέρ της εμπορικής διακίνησης στις χώρες τους.

Στόχοι

Ελάχιστη ετήσια αύξηση 50 % της αξίας ή/και του αριθμού των ειδών που διακινούνται και φέρουν το οικολογικό σήμα.

Επίτευξη, πριν από το τέλος του προγράμματος εργασίας, συγκεκριμένου ελαχίστου επιπέδου προβολής σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας σχετικά με τον τρόπο που θα ήταν δυνατόν να μετράται η εν λόγω προβολή, με αποδοτικές ως προς το κόστος μεθόδους.

Όλοι οι σχετικοί κατασκευαστές και λιανοπωλητές θα πρέπει να έχουν υπόψη το οικολογικό σήμα της Κοινότητας ενώ σε πιο μακροπρόθεσμη βάση, ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό των ευρωπαϊκών κατασκευαστών θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τον λογότυπο του οικολογικού σήματος της Κοινότητας ως εγγύηση άριστης περιβαλλοντικής ποιότητας.

Δράσεις

Πριν την εκπνοή του πρώτου έτους της εφαρμογής του παρόντος προγράμματος εργασίας, η ομάδα για τη διαχείριση της εμπορικής διακίνησης, κατόπιν εισηγήσεων εκ μέρους των κρατών μελών, οφείλει να διατυπώσει συστάσεις σχετικά με τους πιθανούς τρόπους αποτίμησης της «διείσδυσης στην αγορά, της προβολής και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών» καθώς και για τα επιδιωκόμενα επίπεδα ανάλογης ευαισθητοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που αποκτήθηκε από την εκστρατεία για την εβδομάδα του «Άνθους» το 2004.

Το EUEB καλείται να βελτιώσει τους ήδη υφιστάμενους μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων για την εκπόνηση των ετησίων στατιστικών, με στόχο την παρακολούθηση της διείσδυσης στην αγορά των επιμέρους κατηγοριών προϊόντων.

Το EUEB, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή οφείλουν να προωθήσουν το οικολογικό σήμα της Κοινότητας, ώστε να επιτευχθούν οι συμφωνηθέντες στόχοι. Στόχο θα πρέπει να αποτελέσουν πρωτίστως οι λιανοπωλητές και οι αρμόδιοι για τις δημόσιες συμβάσεις κρατικοί λειτουργοί (βλέπε κατωτέρω). Οι δράσεις αυτές επιβάλλεται να αναφέρονται (με ανταλλαγή των αντίστοιχων πληροφοριών) κατά τις συνεδριάσεις του EUEB τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Παράλληλα θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε οι εμπλεκόμενοι να εξηγούν τις απόψεις τους και τα λεγόμενά τους να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη.

Προς τούτο, έκαστο κράτος μέλος πρέπει να αναπτύξει στρατηγική εμπορικής διακίνησης, η οποία να περιλαμβάνει τις αντίστοιχες δραστηριότητες κατά προτεραιότητα.

Θα πρέπει να δημιουργηθούν, κατά περίπτωσιν, συμμαχίες με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανισμών, των παραγωγών, των οργανισμών των καταναλωτών και των λιανοπωλητών), με στόχο να αυξηθούν οι γνώσεις που διαθέτουν οι οργανισμοί αυτοί όσον αφορά το συγκεκριμένο σύστημα και να ενθαρρυνθούν ώστε να προβάλουν το «Άνθος» μέσω των δικτύων επαφών που διαθέτουν.

Το EUEB, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή οφείλουν να προαγάγουν την ανταλλαγή πείρας κατά την εφαρμογή του οικολογικού σήματος μεταξύ των «παλαιών» και των «νέων» κρατών μελών, ενδεχομένως με τη μορφή ειδικών ενημερωτικών συναντήσεων.

Βλέπε επίσης κοινές ενέργειες προβολής (τμήμα 4β και 5)

γ. **Περιβαλλοντικά οφέλη**

Το οικολογικό σήμα αποσκοπεί, γενικά, στην προαγωγή των προϊόντων τα οποία δύνανται να συμβάλουν στη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, βάσει επιστημονικών αποδείξεων και σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του κανονισμού για το οικολογικό σήμα [κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000], σε σύγκριση με άλλα προϊόντα της ίδιας κατηγορίας προϊόντων, συμβάλλοντας τοιουτοτρόπως στην αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος. Τοιουτοτρόπως συμβάλλει στην αύξηση της αειφορίας της κατανάλωσης, καθώς και στην πραγμάτωση των πολιτικών στόχων που ορίζει η κοινοτική στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη (για παράδειγμα, σχετικά με τους τομείς της αλλαγής του κλίματος, της αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων και της οικολογικής τοξικότητας), το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον και η ανακοίνωση για την ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων.

Από προηγούμενες μελέτες και εκθέσεις προκύπτει ότι είναι δύσκολο να υπολογιστούν τα περιβαλλοντικά οφέλη των οικολογικών σημάτων, επειδή είναι δύσκολο να απομονωθούν και να μετρηθούν τα οφέλη αυτά σε σύγκριση με τα περιβαλλοντικά οφέλη από άλλα περιβαλλοντικά μέτρα. Ενώ τα άμεσα οφέλη σχετίζονται κυρίως με τις περιβαλλοντικές οικονομίες που είναι δυνατόν να επιτευχθούν εάν αυξηθεί το μερίδιο αγοράς των προϊόντων που φέρουν οικολογική σήμανση, τα έμμεσα οφέλη συνεκτιμούν άλλες θετικές επιπτώσεις που ήδη έχει, ή ενδεχομένως θα μπορούσε μελλοντικά να έχει, το οικολογικό σήμα. Από την προσφάτως ολοκληρωθείσα μελέτη σχετικά με τα άμεσα και έμμεσα οφέλη του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, προκύπτει ότι, εάν αυξηθεί κατά 20 % η διείσδυσή του στην αγορά, χάρις στο οικολογικό σήμα της Κοινότητας θα ήταν δυνατό να επιτευχθούν σημαντικές εξοικονομήσεις από τα έμμεσα οφέλη του, με αποτέλεσμα αυτό να καταστεί ένα από τα πλέον αποδοτικά ως προς το κόστος μέσα για τη μείωση των εκπομπών CO_2, σε σύγκριση με σειρά άλλων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο πολιτικών και προγραμμάτων.

Οι συμβάσεις του δημοσίου αντιπροσωπεύουν περίπου 16 % ([1]) του συνολικού ΑΠΕ στην ΕΕ και οι αγοραστές στις επιχειρήσεις και άλλους κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς πρέπει να ενθαρρύνονται συστηματικότερα ώστε να χρησιμοποιούν τα κριτήρια του οικολογικού σήματος, ή κριτήρια ισοδύναμα προς αυτά, στους διαγωνισμούς τους. Το προσφάτως δημοσιευθέν εγχειρίδιο για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις συμβάλλει ουσιαστικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Η ευαισθητοποίηση των αγοραστών, ωστόσο, δεν είναι ακόμη αρκετά υψηλή ώστε να έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στην αγορά. Ως εκ τούτου, ένας ειδικός στόχος θα πρέπει να είναι να αυξηθεί ιδίως η ζήτηση εκ μέρους των αγοραστών του δημοσίου για πράσινα προϊόντα κατά την επόμενη τριετία. Επιβάλλεται να διερευνηθούν τα μέτρα για την αύξηση της εν λόγω ζήτησης.

Στόχοι

Βελτίωση της αειφόρου κατανάλωσης και ενίσχυση των πολιτικών στόχων που ορίστηκαν στην κοινοτική στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη, το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον και την ανακοίνωση για την IPP.

Οι αρμόδιοι κρατικοί λειτουργοί για τις συμβάσεις του δημοσίου πρέπει να ενημερώνονται το ταχύτερο δυνατόν όσον αφορά τις δυνατότητες χρησιμοποίησης των κριτηρίων του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, ή ισοδυνάμων κριτηρίων, στους διαγωνισμούς τους.

Δράσεις

Το ΕΥΕΒ επιβάλλεται να συνεχίσει τις εργασίες του για τον υπολογισμό των έμμεσων και άμεσων περιβαλλοντικών οφελών από το οικολογικό σήμα, συνολικά. Τα πιθανά οφέλη πρέπει, επίσης, να υπολογίζονται συστηματικά για όλα τα νέα ή αναθεωρημένα κριτήρια των επιμέρους κατηγοριών προϊόντων.

Το ΕΥΕΒ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, οφείλουν να ενημερώνουν τους αρμοδίους για τις ιδιωτικές και τις δημόσιες συμβάσεις σχετικά με τις ευκαιρίες χρησιμοποίησης των κριτηρίων του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, ή ισοδυνάμων κριτηρίων, στους διαγωνισμούς τους.

δ. **Συνέργειες μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και του EMAS**

Οι συμπληρωματικοί και αλληλοϋποστηριζόμενοι ρόλοι του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και του EMAS πρέπει να αναλυθούν και να αναβαθμιστούν, ώστε να επιτευχθεί ουσιαστική συνεργασία, λαμβάνοντας υπόψη την αναθεώρηση των δύο συστημάτων. Η στενή συνεργασία και η σαφής κατανόηση του τρόπου αρμονικής συλλειτουργίας τους είναι καθοριστικής σημασίας για να επιτευχθεί η επιτυχία αμφοτέρων των συστημάτων. Όπως είχε αναφερθεί στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, μία εταιρεία η οποία διαθέτει το EMAS ή το ISO 14001 θεωρείται ότι από περιβαλλοντικής πλευράς αποτελεί αντικείμενο συστηματικής διαχείρισης και ότι εξακολουθεί να βελτιώνει τις περιβαλλοντικές της επιδόσεις κατά τρόπο που υπερβαίνει τις ελάχιστες κατά τον νόμο απαιτήσεις. Είναι σαφές ότι κάθε προϊόν το οποίο φέρει το οικολογικό σήμα της Κοινότητας είναι, από περιβαλλοντικής πλευράς, ένα από τα καλύτερα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά. Κάθε εταιρεία η οποία διαθέτει το EMAS θα μπορούσε να επωφεληθεί από τη χρήση των κριτηρίων του οικολογικού σήματος της Κοινότητας κατά την εφαρμογή της περιβαλλοντικής της πολιτικής, αξιοποιώντας τα ως σαφή και θετικό περιβαλλοντικό στόχο για τα προϊόντα της. Σαφείς στόχοι επιδόσεων μπορούν να διαμορφωθούν βάσει της εφαρμογής των κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος. Κάθε εταιρεία η οποία διαθέτει, ή επιθυμεί, το οικολογικό σήμα για τα προϊόντα της, θα μπορούσε να επωφεληθεί από τη χρήση του EMAS για να επιτύχει και να διατηρήσει τη συμμόρφωσή της προς όλα τα αντίστοιχα κριτήρια, ενώ παράλληλα μπορεί να επωφεληθεί από τη συνακόλουθη κλιμάκωση των ευκαιριών για εμπορική διακίνηση των προϊόντων της. Χάρις στο σύστημα για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, έχουν καταστεί δυνατές διάφορες μειώσεις τελών, όπως, παραδείγματος χάριν, για τις εταιρείες που έχει πιστοποιηθεί ότι ανταποκρίνονται στο EMAS και στο ISO 14001, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται πρώτες σε κάποιον τομέα.

([1]) Έκθεση της Επιτροπής για τις οικονομικές επιπτώσεις των δημοσίων συμβάσεων «Έκθεση σχετικά με τη λειτουργία των αγορών των συμβάσεων του δημοσίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: οφέλη από την εφαρμογή των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μελλοντικές προκλήσεις», 3.2.2004. http://europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/docs/public-proc-market-final-report_en.pdf.

3. **Συνεργασία, συντονισμός και σύνδεσμοι μεταξύ του συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων συστημάτων τύπου Ι για την απονομή οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη**

Όπως αναφερόταν στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και άλλων οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη πρέπει, σταδιακά, να καταστεί συστηματικότερος και γενικότερος. Τοιουτοτρόπως θα μπορούσε να αυξηθεί η οικονομική αποδοτικότητα του συστήματος και να μειωθούν τα περιθώρια για στρέβλωση των εμπορικών επιπτώσεων. Προς τούτο, συγκροτήθηκε η μόνιμη ομάδα διαχείρισης για τη συνεργασία και το συντονισμό, η οποία συνεδρίαζε τέσσερις φορές ετησίως κατά μέσο όρο.

Βάσει της πείρας που αποκτήθηκε από την τελευταία τριετία των εργασιών της ομάδας διαχείρισης για τη συνεργασία και το συντονισμό, οι στόχοι που σχετίζονται με τη συνεργασία και το συντονισμό εξακολουθούν να θεωρούνται χρήσιμοι. Μέχρι σήμερα, η εν λόγω ομάδα δεν έχει εισέτι επιτύχει να αξιοποιήσει πλήρως το θεωρητικό δυναμικό της.

Τα κύρια θετικά αποτελέσματα αφορούν πρωτίστως δύο τομείς: πολλές πληροφορίες έχουν συγκεντρωθεί σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των αρμόδιων φορέων, με αποτέλεσμα να έχει αναληφθεί δράση για την εναρμόνιση των επιμέρους δραστηριοτήτων τους. Πρόκειται για σημαντικό βήμα προόδου, δεδομένου ότι η αξιοπιστία του συστήματος προϋποθέτει εφαρμογή ομοιογενών διαδικασιών από όλους τους αρμόδιους φορείς.

Ωστόσο, για τη συνεργασία και το συντονισμό μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και των άλλων συστημάτων απονομής οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη, πολλά απομένουν να γίνουν, δεδομένου ότι ένα υψηλό επίπεδο συνεργασίας απαιτεί υψηλό επίπεδο δέσμευσης από τους συμμετέχοντες.

Για να βελτιωθεί η κατάσταση, έχουν αναληφθεί ποικίλες δράσεις στο πλαίσιο του προηγούμενου προγράμματος εργασίας, όπως η ανάληψη ενεργών επαφών με τα εθνικά συστήματα απονομής οικολογικών σημάτων, ώστε να ενθαρρυνθούν στην κατεύθυνση περαιτέρω συνεργασιών με το οικολογικό σύστημα της Κοινότητας. Οι πρωτοβουλίες που ανέλαβε η ομάδα διαχείρισης για τη συνεργασία για το συντονισμό, περιλαμβάνουν τη διοργάνωση συνάντησης μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και των προεδρείων ή των εκπροσώπων των εθνικών συστημάτων απονομής οικολογικών σημάτων, καθώς και προσπάθειες να διερευνηθούν οι ομοιότητες της συμμετοχής των εμπλεκομένων και να ελεγχθεί η ισοτιμία του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και άλλων εθνικών αναλόγων σημάτων. Άλλες δράσεις αφορούν τη διερεύνηση των δυνατοτήτων εναρμόνισης των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων, με ενθαρρυντικά αποτελέσματα σε ορισμένα κράτη μέλη, παραδείγματος χάριν την Αυστρία. Στον εν λόγω τομέα συνεχίζονται ιδιαίτερα σημαντικές εργασίες.

Όπως αναφερόταν στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, θα εξασφαλιστούν αξιοσημείωτες οικονομίες πόρων με τον καλύτερο συντονισμό της διαμόρφωσης των κατηγοριών προϊόντων.

Τέλος, η διεύρυνση με 10 νέα κράτη μέλη, είχε σαν αποτέλεσμα να εμφανιστούν στην Κοινότητα νέα εθνικά οικολογικά σήματα, προσφέροντας νέες ευκαιρίες συνεργασίας και δημιουργώντας νέες προκλήσεις.

Στόχος

Εκμετάλλευση των συνεργειών μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και άλλων οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη, αναβαθμίζοντας σταδιακά και συστηματικά τη συνεργασία, το συντονισμό και τις σχέσεις μεταξύ τους, ιδίως ενόψει της αναθεώρησης του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος.

Δράσεις

Η ομάδα διαχείρισης για το συντονισμό και τη συνεργασία καλείται να επεξεργαστεί και να εφαρμόσει στρατηγική για να ενθαρρυνθεί η περαιτέρω συνεργασία των εθνικών σημάτων τύπου Ι, καθώς και η σύνδεσή τους με το οικολογικό σήμα της Κοινότητας.

α. **Συντονισμός της ανάπτυξης των κατηγοριών προϊόντων**

Το οικολογικό σήμα της Κοινότητας και τα άλλα σήματα θα πρέπει να ανταλλάσσουν συστηματικά πληροφορίες όσον αφορά τις ήδη υφιστάμενες κατηγορίες προϊόντων, καθώς και σχετικά με τα προγράμματα για την ανάπτυξη κατηγοριών προϊόντων, ενώ παράλληλα θα πρέπει, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, να συντονίζουν τις προσπάθειές τους, να συντονίζουν και να συνδυάζουν τους διαθέσιμους πόρους, την τεχνογνωσία και τα αποτελέσματα. Τοιουτοτρόπως θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί εκατέρωθεν εξοικονόμηση δυνάμεων, αποσαφήνιση των αντιστοίχων ρόλων των επιμέρους συστημάτων και να διευκολυνθεί η εναρμόνιση (σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παρεμφερή σήματα έχουν ανάλογους στόχους). Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς καλούνται να καταβάλουν προσπάθειες ώστε να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο το οικολογικό σήμα της Κοινότητας και άλλα σήματα θα μπορούσαν να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε μακροπρόθεσμη βάση, με γνώμονα την επικείμενη αναθεώρηση του κανονισμού για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας.

Κατά το προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, αυτό είχε επιτευχθεί (για παράδειγμα με τα σήματα «Nordic Swan» και «Stichting Milieukeur») αλλά η συνεργασία δεν υπήρξε συστηματική και επιβάλλεται να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες ώστε να επιτευχθεί το ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο εναρμόνισης. Οι προσπάθειες συντονισμού μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και των εθνικών συστημάτων θα εστιαστούν πλέον στους τομείς της διαμόρφωσης προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη κατηγοριών προϊόντων, της σύγκλισης, της περαιτέρω ευαισθητοποίησης έναντι ειδικών αναγκών και προϋποθέσεων σε εθνικό επίπεδο — πάντοτε με γνώμονα τη διατύπωση εισηγήσεων για την αναθεώρηση του κανονισμού του οικολογικού σήματος.

Για να καταστεί η διαδικασία του συντονισμού σαφέστερη και συστηματικότερη, θα πρέπει να διευκρινιστεί η θέση των κρατών μελών όσον αφορά τη στρατηγική για τα αντίστοιχα εθνικά συστήματα, ήδη από την αρχή της ανάπτυξης ή της αναθεώρησης της εκάστοτε κατηγορίας προϊόντων. Ιδιαίτερα όταν, παρότι ήδη υφίστανται κριτήρια για το οικολογικό σήμα της Κοινότητας σχετικά με τη συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντων, το κράτος μέλος αποφασίζει ανεξάρτητα να διαμορφώσει νέα κριτήρια για το εθνικό του σήμα, θα πρέπει να εξετάζονται στο ΕΟΕΒ το σκεπτικό επί του οποίου βασίζονται οι εργασίες για την ανάπτυξη νέων κριτηρίων, καθώς και οι ειδικές εθνικές συνθήκες που καθιστούν αναγκαίο κάτι ανάλογο.

Στόχος

Σταδιακή βελτίωση του συντονισμού της διαμόρφωσης των κατηγοριών προϊόντων στα επιμέρους συστήματα απονομής σημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την αναθεώρηση του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος.

Δράσεις

Το ΕΟΕΒ πρέπει να ενθαρρύνει τη συνεργασία με τα εθνικά σήματα στα κράτη μέλη, ώστε να επανεξεταστούν και να καταγραφούν όλες οι κατηγορίες προϊόντων που καλύπτονται από οικολογικά σήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ παράλληλα πρέπει να συνεχιστούν οι εργασίες για την κατάρτιση και την ενημέρωση κεντρικού μητρώου των εν λόγω κατηγοριών προϊόντων, καθώς και των κριτηρίων τους. Οι εν λόγω εργασίες θα πρέπει να αξιοποιηθούν ώστε να εξετασθεί ο τρόπος με τον οποίο η αναθεώρηση του κανονισμού για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση του συντονισμού με τα εθνικά και τα διεθνή σήματα.

Το ΕΟΕΒ και τα άλλα σήματα στα κράτη μέλη πρέπει, σταδιακά, να συντονίσουν τα προγράμματα εργασίας τους και να ανταλλάσσουν συστηματικά πληροφορίες.

Το ΕΟΕΒ πρέπει να λάβει υπόψη τις εργασίες που εκτελούνται σχετικά με το Παγκόσμιο Δίκτυο Οικολογικών Σημάτων (GEN), υπό το πρίσμα, και πάλι, της αναθεώρησης του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος.

β. **Κοινές δράσεις για την προαγωγή του συστήματος απονομής του οικολογικού σήματος στην Κοινότητα και άλλων οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη, καθώς και των προϊόντων που φέρουν οικολογική σήμανση, με στόχο την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και την κατανόηση των κοινών και συμπληρωματικών ρόλων των συστημάτων**

Όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, είναι σκόπιμο να παρέχονται πληροφορίες στους εμπλεκομένους, ώστε να εξηγείται η περιβαλλοντική αξία των διαφόρων οικολογικών σημάτων στην Ευρώπη και να καθίσταται σαφές ότι τα ως άνω συστήματα δεν είναι ανταγωνιστικά, αλλά συμπληρωματικά.

Προς τούτο απαιτείται ανάπτυξη ευρύτερου διαλόγου μεταξύ του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και των εθνικών σημάτων, ώστε να καταλήξουμε σε κοινή αντίληψη και προβολή των συστημάτων και των κοινών και συμπληρωματικών στόχων και ρόλων τους.

Επιβάλλεται να εξεταστούν περαιτέρω οι δυνατότητες ανάληψης κοινών εκστρατειών προβολής για τις κοινές κατηγορίες προϊόντων, κοινού ιστοτόπου/βάσης δεδομένων, αμοιβαίας αναγνώρισης μηχανισμών και ειδικά προσαρμοσμένων τελών για τους παραγωγούς που εφαρμόζουν αμφότερα τα συστήματα.

Στόχος

Μελέτη παραδειγμάτων έντονης συμπληρωματικότητας του οικολογικού σήματος της Κοινότητας και άλλων οικολογικών σημάτων στα κράτη μέλη, καθώς και διερεύνηση των δυνατοτήτων για ανάληψη κοινής δράσης.

Δράσεις

Η ομάδα διαχείρισης για τη συνεργασία και το συντονισμό, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και άλλα σήματα στα κράτη μέλη, καλούνται να αναπτύξουν, από κοινού, κατάλογο κοινών ρόλων και στόχων για τα εθνικά σήματα και το οικολογικό σήμα της Κοινότητας.

Το ΕΟΕΒ και άλλα σήματα στα κράτη μέλη καλούνται να διερευνήσουν τις δυνατότητες ανάπτυξης κοινού «πράσινου καταστήματος» στο Διαδίκτυο για προϊόντα με οικολογική σήμανση (ή/και άλλες σχετικές δράσεις). Εάν υπάρξει θετική ανταπόκριση για την ανάληψη ανάλογων ενεργειών, πρέπει να προταθεί χρονοδιάγραμμα και προϋπολογισμός για την υλοποίησή τους.

Η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με το ΕΟΕΒ, έχει προσαρμόσει τη δομή των τελών απονομής του οικολογικού σήματος της Κοινότητας, ώστε να προσφέρονται οι δέουσες εκπτώσεις σε όσους υποβάλλουν αίτηση και επιθυμούν τόσο το οικολογικό σήμα της Κοινότητας, όσο και ένα ή περισσότερα από τα άλλα σήματα στα κράτη μέλη [1]***. Τα υπόλοιπα σήματα στα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να κινηθούν προς την ίδια κατεύθυνση.***

[1] Απόφαση 2000/728/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2000, για τον καθορισμό του τέλους αίτησης και του ετησίου τέλους για το κοινοτικό οικολογικό σήμα (ΕΕ L 293 της 22.11.2000, σ. 18). Απόφαση 2003/393/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2003, για την τροποποίηση της απόφασης 2000/728/ΕΚ σχετικά με τον καθορισμό του τέλους αίτησης και του ετήσιου τέλους για το κοινοτικό οικολογικό σήμα (ΕΕ L 135 της 3.6.2003, σ. 31).

4. **Κοινές δράσεις προβολής**

Ένα εθελοντικό σύστημα μπορεί να επιτύχει και να έχει υπολογίσιμο αντίκτυπο στην αγορά μόνο εάν παρέχει οικονομικά κίνητρα σε όσους είναι πιθανόν να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής και εφόσον υποστηρίζεται με ουσιαστικές ενέργειες υπέρ της προβολής και της εμπορικής διακίνησης. Το άρθρο 10 του αναθεωρημένου κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000 καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα μέλη του EUEB, να προβάλουν την χρήση του κοινοτικού οικολογικού σήματος με δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημερωτικές εκστρατείες για τους καταναλωτές, τους παραγωγούς, τους εμπόρους, τους λιανοπωλητές και το ευρύ κοινό. Είναι καθοριστικής σημασίας η συμμετοχή των επιμέρους εμπλεκομένων και ιδίως όσων αναπτύσσουν δράση με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (όπως ο τομέας των λιανικών πωλήσεων, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις των καταναλωτών και οι μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις).

Το EUEB καλείται να συνεχίσει να διοργανώνει, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συναντήσεις με την ομάδα για τη διαχείριση της εμπορικής διακίνησης, τουλάχιστον δις ετησίως, με αντικείμενο, πρωτίστως, την εμπορική διακίνηση, την προβολή και τη στρατηγική ανάπτυξη.

Η από κοινού χρήση των ήδη υφιστάμενων πόρων θα μπορούσε να επιτρέψει την προτεοιμασία ακόμη πιο φιλόδοξων εκστρατειών για τους καταναλωτές, όπως ήταν η «Εβδομάδα του Άνθους», τον Οκτώβριο του 2004.

Στόχος

Το EUEB, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καλούνται να συντονίζουν, στον κατάλληλο βαθμό, τις προσπάθειες που καταβάλλουν για την εμπορική διακίνηση, την ανάπτυξη και εφαρμογή κοινών δράσεων.

Δράσεις

Η ομάδα διαχείρισης της εμπορικής διακίνησης πρέπει να συναντάται τουλάχιστον δις ετησίως, για να συζητά την εμπορική διακίνηση και την προβολή όσον αφορά τη στρατηγική ανάπτυξη του συστήματος.

Όπως αναφερόταν και στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας, το EUEB, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη οφείλουν να εντοπίσουν από κοινού τις καθοριστικής σημασίας ομάδες-στόχους και να καθορίσουν και να εφαρμόσουν ειδική στρατηγική για καθεμία από αυτές.

α. **Κοινές δραστηριότητες προβολής για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των εμπλεκομένων**

Κύριο στόχο αποτελεί η συνεχής ενημέρωση κατασκευαστών, καταναλωτών και όσων η εμπλοκή έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα (λιανική πώληση και μη κυβερνητικοί οργανισμοί), ήτοι όλων των εμπλεκομένων, σχετικά με το κοινοτικό οικολογικό σήμα και τις εξελίξεις του. Εν προκειμένω θεωρούνται ως κατάλληλα μέσα το έντυπο υλικό (φυλλάδια και ενημερωτικά δελτία, άρθρα) καθώς και ο ιστότοπος. Παράλληλα, θα πρέπει να επιδιώκεται και να λαμβάνεται υπόψη συστηματικά η ανάδραση εκ μέρους των εμπλεκομένων.

Η Επιτροπή και διάφοροι αρμόδιοι φορείς έχουν καταρτίσει πλήρες φάσμα ενημερωτικών φυλλαδίων, τα οποία διατίθενται συστηματικά στους αντίστοιχους ενδιαφερομένους, ενώ εκ παραλλήλου, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ενημερώνονται και βελτιώνονται. Την τελευταία τριετία έχουν καταβληθεί προσπάθειες ώστε να αξιοποιηθούν καλύτερα οι περιορισμένοι πόροι για την κατάρτιση φυλλαδίων, ενημερωτικών δελτίων και εν γένει ενημερωτικού υλικού, καθώς και για τη συστηματικότερη διανομή όλων των ανωτέρω στις ομάδες-στόχους καθοριστικής σημασίας.

Επίσης, ο ιστότοπος του οικολογικού σήματος της Κοινότητας (http://europa.eu.int/ecolabel) υπήρξε επιτυχής πηγή όλων των σχετικών πληροφοριών και ενημερώνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Οι επισκέψεις που δέχεται ο εν λόγω ιστότοπος φθάνουν πλέον τις 75 000 μηνιαίως και βαίνουν συνεχώς αυξανόμενες. Για να ενισχυθεί η αξιοπιστία και η διαφάνειά του, ενθαρρύνονται οι τακτικές εισηγήσεις εκ μέρους των εμπλεκομένων, συμπεριλαμβανόμενης της βιομηχανίας, των μη κυβερνητικών οργανώσεων των καταναλωτών και των μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων. Είναι σημαντικό να συνεχιστούν οι προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή και να αναπτυχθεί περαιτέρω ο ιστότοπος, ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του.

Εκτός από την εξασφάλιση κατάλληλων ενημερωτικών μέσων, είναι επίσης σημαντικό να εξεταστούν οι δυνατότητες εκδηλώσεων όπως οι εκθέσεις και οι εμποροπανηγύρεις, στις οποίες να παρουσιάζεται το κοινοτικό οικολογικό σήμα σε ένα ευρύτερο κοινό. Μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί συστηματική ανάλυση για να διερευνηθεί ποιες εκθέσεις ή εμποροπανηγύρεις είναι οι πλέον κατάλληλες για την προβολή του συστήματος, μολονότι ανάλογες μελέτες έχουν πραγματοποιηθεί για ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως κατά τη διάρκεια των στοχοθετημένων δράσεων υπέρ της εμπορικής διακίνησης. Άλλη σημαντική πτυχή που έχει διερευνηθεί, είναι η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν τα προϊόντα με οικολογική σήμανση σε «σούπερ-εκδηλώσεις» όπως τα παγκόσμια πρωταθλήματα, οι Ολυμπιακοί Αγώνες, τα φεστιβάλ, κλπ. Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα υπήρξαν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά, όπως, για παράδειγμα, στους Ολυμπιακούς Αγώνες των Αθηνών το 2004 και στους επικείμενους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2006 στο Τορίνο.

Οι στόχοι και τα μέτρα εφαρμογής που αναφέρονταν στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν και για το αναθεωρημένο πρόγραμμα εργασίας.

Στόχος

Συνεχής ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων όσον αφορά το οικολογικό σήμα της Κοινότητας και τις εξελίξεις του. Παράλληλα πρέπει να επιδιώκεται και να συνεκτιμάται δεόντως, και μάλιστα συστηματικά, η ανάδραση εκ μέρους των εμπλεκομένων.

Δράσεις

Το EUEB και τα κράτη μέλη επιβάλλεται να συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή ώστε:

— ***να ενημερώνεται και να βελτιώνεται ο ιστότοπος για το οικολογικό σήμα·***

— ***να εξακολουθήσει η ανάπτυξη και η διανομή φυλλαδίων και άλλου έντυπου υλικού ευαισθητοποίησης·***

— ***να παρέχονται στους εμπλεκομένους πληροφορίες που να αποσαφηνίζουν τις διαδικασίες, το χρόνο και τις δαπάνες που σχετίζονται με την εφαρμογή του οικολογικού σήματος·***

και

— ***να καταρτιστεί κατάλογος εκδηλώσεων προβολής του οικολογικού σήματος.***

Το EUEB καλείται να διερευνήσει συμπληρωματικά ενημερωτικά μέσα (βάση δεδομένων, κατευθύνσεις, κλπ.) που θα μπορούσαν να προσφερθούν σε όσους υποβάλλουν αίτηση.

Οι αρμόδιοι φορείς, από κοινού με την υπηρεσία υποστήριξης του οικολογικού σήματος (γραφείο συνδρομής-εξυπηρέτησης,) θα συγκεντρώσει πληροφορίες από κάθε κάτοχο αδείας, σχετικά με τον τόπο πώλησης των προϊόντων τους.

β. **Κοινές δραστηριότητες προβολής για την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των αγοραστών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα**

Πληροφορίες για τους αγοραστές διατίθενται τόσο όσον αφορά το νομικό πλαίσιο [δηλ. πώς ο αγοραστής μπορεί να ενσωματώσει τα κριτήρια του οικολογικού σήματος στους διαγωνισμούς του (προσκλήσεις υποβολής προσφορών)] όσο και τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που βασίζονται στις επιδόσεις, όπως περιγράφονται στα έγγραφα για τα κριτήρια του οικολογικού σήματος σχετικά με τις επιμέρους κατηγορίες προϊόντων. Από την άποψη αυτή, είναι σημαντικός ο ρόλος του ιστοτόπου για το οικολογικό σήμα. Επιβάλλεται να καταρτιστεί κατάλληλο υλικό το οποίο να διευκολύνει τη χρήση των κριτηρίων του οικολογικού σήματος της Κοινότητας στις δημόσιες προμήθειες, όπως, για παράδειγμα, οι απλοποιημένοι κατάλογοι αναδρομικού ελέγχου για όλες τις κατηγορίες προϊόντων (check-lists). Θα πρέπει να οργανωθούν κοινές συναντήσεις μεταξύ EUEB και των αγοραστών του δημοσίου, ενώ εκ παρραλλήλου, να εξεταστεί το ενδεχόμενο εθνικών ή/και περιφερειακών εκστρατειών προβλής.

Στόχος

Βραχυπρόθεσμα, οι υπεύθυνοι για τις δημόσιες συμβάσεις καλούνται να ενημερωθούν σχετικά με τις δυνατότητες χρήσης, στους διαγωνισμούς τους, των κριτηρίων για το οικολογικό σήμα ή ισοδυνάμων κριτηρίων, (προσκλήσεις υποβολής προσφορών).

Δράσεις

Το EUEB, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καλούνται, σε συνεργασία με τους υπευθύνους για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις προμηθειών στις δημόσιες διοικήσεις, να αναπτύξουν κοινή στρατηγική και σειρά κοινών δράσεων για την προαγωγή της χρήσης των κριτηρίων του οικολογικού σήματος της Κοινότητας ή ισοδυνάμων κριτηρίων στις δημόσιες και ιδιωτικές συμβάσεις.

Το EUEB, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη καλούνται να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή διανομή του εγχειριδίου στους αγοραστές του δημοσίου και να καταρτίσουν το αντίστοιχο υλικό. Παράλληλα, καλούνται να διοργανώσουν επιμορφωτικές και ενημερωτικές συναντήσεις, καθώς και άλλες σχετικές δράσεις, σε συνεργασία με το EMAS. Οι σχετικές πληροφορίες πρέπει να καταχωρισθούν στον ιστότοπο του οικολογικού σήματος.

γ. **Κοινή προβολή και υποστήριξη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους διανομείς**

Την τελευταία τριετία, η συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε γενικές συνεδριάσεις, αλλά και στις ομάδες εργασίας για την ανάπτυξη των κριτηρίων των επιμέρους κατηγοριών προϊόντων, υπήρξε μία από τις βασικές προτεραιότητες του οικολογικού σήματος της Κοινότητας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν διαθέτουν πάντοτε τα απαραίτητα μέσα ή την απαραίτητη ενημέρωση για να εκτιμήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει το οικολογικό σήμα και για να προετοιμάσουν την επιτυχή εφαρμογή του. Ως εκ τούτου, πρέπει να τους δοθεί βοήθεια από δίκτυα στα οποία να συμμετέχουν και άλλοι αιτούντες, από ομάδες ενδιαφερομένων, από αρμόδιους φορείς και άλλους σχετικούς οργανισμούς, όπως οι επιχειρηματικές ομοσπονδίες ή οι περιφερειακές αρχές.

Οι λιανοπωλητές που — ως θυροφύλακες — παρεμβάλλονται μεταξύ κατασκευαστών και καταναλωτών, καλούνται εν προκειμένω να διαδραματίσουν καθοριστικής σημασίας ρόλο. Θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να χρησιμοποιήσουν το οικολογικό σήμα για τη βελτίωση της εικόνας της ποιότητας των δικών τους προϊόντων και να επιδιώξουν την προσφορά στους πελάτες τους περισσότερων προϊόντων με οικολογική σήμανση. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα η ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών με τους λιανοπωλητές.

Δράσεις

Το EUEB καλείται να αναπτύξει στρατηγική και δράσεις για τη συγκρότηση δικτύων υποστήριξης του οικολογικού σήματος στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι αρμόδιοι φορείς του EUEB καλούνται να αναπτύξουν συνεργασίες στρατηγικού χαρακτήρα με τους λιανοπωλητές.

5. **Πρόγραμμα χρηματοδότησης του συστήματος**

Λόγω της συμμετοχής πολλών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων και των δημόσιων διοικήσεων (για παράδειγμα, ο προϋπολογισμός της Επιτροπής είναι ετήσιος), αποδείχθηκε δύσκολο να καταρτιστούν ακριβείς προϋπολογισμοί την τελευταία τριετία.

Οι απαιτήσεις του συστήματος για την απονομή του οικολογικού σήματος της Κοινότητας χαρακτηρίζονται από δύο κυρίως συνιστώσες: τους πόρους για την ανάπτυξη των κατηγοριών προϊόντων και τους πόρους για την εμπορική διακίνηση και την προβολή.

Οι πόροι που υπολογίζεται ότι αφιερώθηκαν στο σύστημα κατά το 2003 (Επιτροπή και κράτη μέλη), ανήλθαν περίπου σε 3,2 εκατ. EUR (δίχως να συνυπολογίζονται οι μισθοί). Η χρηματοδότηση από τα τέλη ανήλθε περίπου σε 370 000 EUR, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό περίπου 11,5 %. Αυτό σημαίνει ότι οι δυνατότητες αυτοχρηματοδότησης του συστήματος είναι ελαφρά υψηλότερες του 10 %, και πόρρω απέχουν από τον μακροπρόθεσμο στόχο της πλήρους αυτοχρηματοδότησης.

Οι πόροι που αφιερώθηκαν στο σύστημα ήταν επαρκείς για τη διαμόρφωση και την αναθεώρηση των κατηγοριών προϊόντων την τελευταία τριετία και χρησιμοποιήθηκαν με ιδιαίτερα αποτελεσματικό τρόπο. Ο ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός κατηγοριών προϊόντων και η συνακόλουθη αύξηση σε ό,τι αφορά την εμπορική διακίνηση, αναμένεται, λογικά, να οδηγήσουν σε αύξηση των δημοσιονομικών αναγκών του συστήματος. Ως εκ τούτου ο προϋπολογισμός του συστήματος θα πρέπει να αναλυθεί εν σχέσει προς τη συνολική στρατηγική ανάπτυξης κριτηρίων για τις κατηγορίες προϊόντων.

Στόχος

Μακροπρόθεσμος στόχος πρέπει να είναι η πλήρης αυτοχρηματοδότηση του συστήματος, ενώ επιβάλλεται να θεσπιστούν και να παρακολουθούνται εφικτοί βραχυπρόθεσμοι στόχοι, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου.

Δράσεις

Προτού ολοκληρωθεί το συγκεκριμένο πρόγραμμα εργασίας, θα πραγματοποιηθεί ανάλυση από το EUEB, με στόχο να διαμορφωθεί σαφής και ρεαλιστική στρατηγική για να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες πλήρους αυτοχρηματοδότησης του συστήματος. Η εν λόγω στρατηγική επιβάλλεται να περιλαμβάνει μεθοδολογία για κοινή μέτρηση των δαπανών και των εσόδων από το σύστημα του οικολογικού σήματος εκ μέρους εκάστου των κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τις εκθέσεις που υποβάλλονται για τη χρηματοδότησή του.

Προσάρτημα 1

Ενδεικτικός κατάλογος των κατηγοριών προϊόντων με προτεραιότητα (*)

Δυνάτες νέες κατηγορίες προϊόντων:

Υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών
Παιχνίδια
Συστήματα θέρμανσης (δωμάτια)
Υπηρεσίες λιανικής
Σακούλες αγορών
Είδη καλλωπισμού
Σακούλες απορριμμάτων
Κόλλες
Συστήματα θέρμανσης του ύδατος
Κατασκευαστικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της μόνωσης
Ελαστικά επίσωτρα (λάστιχα)
Μικρές οικιακές συσκευές
Είδη υγιεινής
Υπηρεσίες πλυντηρίου αυτοκινήτων
Δερμάτινα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των γαντιών
Υπηρεσίες στεγνού καθαρίσματος
Κατασκευαστικές υπηρεσίες
Αντιγραφικά μηχανήματα
Κοινωνικά υπεύθυνοι επενδυτικοί οργανισμοί
Υπηρεσίες μηχανικών επιδιορθώσεων
Επιτραπέζια σκεύη
Ιδιωτικές ταχυδρομικές υπηρεσίες
Κλιματισμός

(*) Επιβάλλεται να τονιστεί ότι ο συγκεκριμένος κατάλογος είναι ενδεικτικός, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000. Ανά πάσα στιγμή, η Επιτροπή μπορεί να δώσει εντολή στο EUEB να αναπτύξει και περιοδικώς να αναθεωρεί οικολογικά κριτήρια, καθώς και απαιτήσεις της αξιολόγησης και εξακρίβωσης για κατηγορία προϊόντων που δεν περιέχεται στο προσάρτημα 1. Ο κατάλογος ενδεχομένως θα ενημερωθεί κατά την περίοδο ισχύος του αναθεωρημένου προγράμματος εργασίας, [σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1980/2000], και ενδέχεται να προστεθούν νέες κατηγορίες προϊόντων.